

Govor mag. Alenke Bratušek ob imenovanju vlade
20. marec 2013

Spoštovani!

"Naša protikrizna strategija ima štiri dele. Prvič, ponovno vzpostaviti finančno stabilnost, saj le tako lahko povrnemo zaupanje potrošnikov in podjetij. Drugič, s fiskalno konsolidacijo povrniti vzdržnost javnih financ. Tretjič, s kratkoročnimi politikami spodbuditi zaposlovanje mladih. Četrto, nadaljevati s strukturnimi reformami za večjo konkurenčnost."

Spoštovani poslanke in poslanci, cenjeni kolegice in kolegi, ne, nisem citirala naše koalicijske pogodbe, ampak sem vam povzela štiri točke z zasedanja Evropskega sveta minuli teden. V imenu Slovenije se ga je udeležil gospod Janez Janša. Še to so rekli v gradivu – da te štiri točke niso protislovne, ampak komplementarne. Od tedaj, ko se povrne stabilnost, bo minilo še nekaj časa, da se bodo vrnili tudi zaupanje, vlaganja in rast. Ko pa se povrne rast, bo spet moralo miniti nekaj časa, preden se bodo začeli poznati pozitivni učinki zaposlovanja. Stabilnost, zaupanje, rast in pozitivni učinki – to je najkrajši možen povzetek našega dogovora o sodelovanju v novi vladi. Vemo, da lahko le z normalizacijo političnih razmer in stabilnostjo finančnega sektorja povrnemo zaupanje za nujno potrebno gospodarsko rast, in vemo, da se bodo pozitivni učinki rasti in zaposlovanja pokazali šele čez čas.

Zakaj začujem današnjo predstavitev z bruseljskim Evropskim svetom? Ker na najbolj zgovoren način pove, da smo v Sloveniji integralni del evropskega sveta, da smo Evropa v dobrem in slabem. Smo del velike evropske zgodbe, a bili smo tudi del velike evropske zmote, kako bomo zgolj in samo z varčevanjem reševali sebe in svet. Zdaj moramo skupaj najti skupne rešitve iz evropske zagate. Že davno nismo več sami, naš svet se ne konča na naših mejah. Zglede in izzive lahko iščemo vsepovsod, a rešitve bomo morali najti doma. Imamo jih – v strokovnih ljudeh, v dobrih praksah, v številnih izkušnjah in v svežih idejah. Tudi zato so moje zaveze izpred 15 dni danes oprijemljivejše. Ne le zato, ker smo se predsedniki strank nove protikrizne koalicije poenotili okrog prioritete, ampak predvsem zato, ker smo z našimi ekipami za vsakega od resorjev v tem kratkem času prioritete že prevedli v konkretne cilje. Pri tem so prav iz vsake od partnerskih strank sodelovali številni strokovni sodelavci. Zato so resorni cilji dobra razdelava naših osnovnih prioritete. Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila vsem za resno in odgovorno delo.

Kdor bi ob teh ciljnih pogrešal nabor konkretnih ukrepov, ta bi podcenjeval ministrsko ekipo, ki sem jo v tem času zbrala in izbrala. Izbrani so bili zato, ker prinašajo izkušnje in konkretna znanja iz gospodarstva, bančništva, lokalne ravni, reformnih prizadevanj, univerze, prejšnjih vlad in tudi Državnega zbora. Strokovnost je pomembna kvaliteta vsakega ministrskega kandidata, a ni dovolj. Potreben je tudi pogum. Izbrane kandidatke in kandidati so ga pokazali in za to sem jim hvaležna. Pokazali so, da so pripravljeni še kaj več, kot v varnem zavetju kritizirati sedanjo vlado ali od daleč svetovati prihodnji. Prav od vsakega od njih zato upravičeno pričakujem, da bodo znali za dosego dogovorjenih ciljev najti najustreznejše ukrepe in jih tudi uresničiti. To je njihova naloga in odgovornost. Ne verjamem v koalicijo, ki bi v dveh tednih zapisala vse svoje naloge enega celega leta. Verjamem pa v vlado, ki ima dovolj modrosti in energije, da zna zastavljene cilje doseči.

Katere so tiste prioritete, ki bodo naša skupna prizadevanja za dobro Slovenije? Kritična slovenska javnost, državljanke in državljani, bodo naše delo ocenjevali glede na to, ali nam bodo uspeli naslednje prednostne naloge. Prvič, umirili bomo politične strasti v državi s krepitvijo socialnega dialoga in dialoga s civilno družbo, strokovno argumentacijo odločitev, depolitizacijo kadrovanj in doslednim vključevanjem javnosti v postopke odločanja. Pri tem pričakujem, da nam bo ob ključnih protikriznih ukrepih opozicija stala ob strani tako, kot smo tudi mi podprli pokojninsko reformo in reformo trga dela. Na dveh pomembnih področjih smo skupaj dokazali, da prave rešitve v Sloveniji najdejo razumno podporo, za kar kolegom, še posebej pa ministru Vizjaku, čestitam in se jim zahvaljujem.

Drugič, zagnali bomo gospodarstvo s spodbudami za zeleno razvojno politiko, hitrejšo umestitvijo infrastrukturnih projektov v prostor, z olajšavami na prispevke delodajalcev za nova delovna mesta in prvo zaposlitev ter s pomočjo malim in srednjim podjetjem. Tretjič,

konsolidirali bomo javne finance z racionalizacijo in preišljenim varčevanjem in kot skrajnim ukrepom, če bo treba, tudi z dvigom DDV, proračunsko načrtovanje pa bo potekalo v sodelovanju z javnim sektorjem ob upoštevanju socialnega dialoga. Pomembno se mi zdi poudariti, da se še kako zavedamo, da je treba naše javne finance spraviti v red, jih konsolidirati. Prav tako pomembno je poudariti, da je treba pripraviti realen plan za konsolidacijo. V dveh letih ni mogoče narediti vsega. To je zdaj jasno že vsem, tudi najbolj gorečim zagovornikom varčevanja.

Četrtrič, javnemu sektorju bomo vrnilo pomen in mesto v družbi ter okrepili njegov razvojni potencial. Petič, za črpanje sredstev iz nove finančne perspektive EU bomo pripravili vse potrebne izvedbene dokumente, prednostne vsebine pa bodo usklajene s strategijo razvoja Slovenije do leta 2020. Prav tako bo treba zagotoviti uspešen zaključek obstoječe finančne perspektive. Šestič, dostopno javno zdravstvo bo temeljilo na solidarnosti in pravičnosti, zato bo treba stabilizirati javno zdravstveno blagajno, v Zakonu o zdravstveni dejavnosti pa jasno ločiti javno od zasebnega.

Sedmič, Zakon o Slovenskem državnem holdingu bo dopolnjen in popravljen tako, da se državno premoženje ne bo preneslo na holding, upravljanje na osnovi strategije pa bo centralizirano. Imenovani bodo kompetentni in neodvisni strokovnjaki, prihodke od prodaje vsaj ene večje gospodarske družbe pa bomo namenili zagonu gospodarstva. Za upravljanje premoženja na enem mestu, kar smo vseskozi poudarjali in zagovarjali vsi, se ustanovi Slovenski državni holding. Osmič, ukrepi za stabilizacijo bančnega sistema bodo skladni s sprejetim zakonom, ki ga bo Vlada v skladu s potrebami v praksi in stališči stroke dopolnila. Pri izvedbi ukrepov bomo pozorni na to, da bo izpostavljenost države čim manjša ter da bodo ti ukrepi spodbujali financiranje gospodarstva, Banka Slovenije pa bo dobila več pristojnosti. Še kako pa se vsi partnerji v tem projektu zavedamo, da je sanacija našega bančnega sistema nujna, zato bomo s tem v nekoliko drugačni obliki nadaljevali. Prav tako oziroma mogoče še bolj pomembno je, da našemu gospodarstvu zagotovimo svež denar. Tukaj se nekoliko razlikujemo od kolegov v prejšnji vladi, ki so razumeli, da bodo s samo sanacijo bank naredili vse.

Devetič, za boj proti gospodarskemu kriminalu in korupciji bomo zagotovili pogoje za boljše delo kriminalistične policije, državnega tožilstva in sodišč, zakon, ki ureja odvzem protipravno pridobljenega premoženja, pa bomo naredili bolj operativen. Desetič, sodne zaostanke bomo odpravljali z uveljavljanjem pogojev za skrajševanje rokov sojenja, procesno zakonodajo pa posodobili tako, da bodo sodni postopki manj birokratski. Enajstič, z debirokratizacijo bomo skrajšali roke odločanja v upravnih postopkih, odstranjevali administrativne ovire v zakonih, podzakonskih predpisih in upravni praksi, vse z namenom, da javno upravo naredimo za prijazen in učinkovit servis za državljane in podjetja. Dvanajstič, pazili bomo na trajnostno rabo naravnih virov z zmanjšanjem okoljskih vplivov, povečanjem vrednosti njihove uporabe, prepovedjo privatizacije naravnih virov, ki so javne dobrine, ter z gospodarjenjem, ki bo ohranjalo poseljenost podeželja in omogočalo njegov razvoj.

Spoštovani! Na spletni strani enega izmed dnevnih časopisov so ljudi nedavno vprašali, katere od naših prioritete se jim zdijo najpomembnejše. Več kot tisoč ljudi je odgovorilo, in skoraj 40 % jih je kot prvo prioriteto navedlo zagon gospodarstva, skoraj 25 % pa boj proti korupciji. Ljudje dobro vedo, kje je treba začeti – z ustvarjanjem nove vrednosti in s pravičnejšo razporeditvijo ustvarjenega. Finančniki vemo, kako pomembno je za oboje imeti stabilen, urejen in pregleden javnofinančni ter bančni sistem, a tisto, za kar si bom kot predsednica Vlade še posebej prizadevala, je, da se bo še vedno nizek odstotek zavedanja o tem, kako usodna je trajnostna raba naravnih in energetske virov, v Sloveniji vsak dan bolj krepil. Le z zavedanjem, da ne živimo le zase, ampak tudi za tiste, ki živijo z nami in za nami šele prihajajo, je mogoče resno oblikovati prihodnost.

Zato v nadaljevanju ne bom odpirala polemike o tem, kar je bilo napačnega ali žaljivega izrečenega o našem programu in o moji ekipi, ampak bom raje razgrnila tiste politike prihodnosti, na katerih bomo gradili naše vsakodnevne korake. Dejstva, da se lotevamo časovno omejenega oziroma samoomejenega mandata, ne vidim kot slabost, ampak kot

veliko priložnost, saj je edini smisel kratkoročnih ukrepov ta, da imajo dolgoročne posledice. Kar bomo storili jutri, se bo poznalo čez leto ali dve, in ravno zato je naša naloga tako odgovorna. Slovenska javnost je pred novo vlado postavila dve težki zahtevi, ki ju moramo znati misliti skupaj. Na eni strani je zahteva za resen preobrat na ekonomsko-socialnem področju in področju boja proti korupciji in na drugi strani čim prejšnje predčasne volitve. V roku nekaj mesecev je preobrat na ekonomsko-socialnem področju izjemno težko, praktično nemogoče doseči, zato so se nekateri ministrski kandidati položaju raje odrekli, kot tvegali, da mandat končajo brez opaznih rezultatov. A Slovenija nima več potrpljenja, da bi zaupanje v politiko gradili le na dolgi rok. Zato bi bilo izogibanje enoletnemu preverjanju veliko bolj problematično, kot je zahteven ta naš kratki mandat.

V Vladi so kandidatke in kandidati, ki so bili pripravljeni prevzeti breme zahteve po rezultatih v kratkih rokih. To ne pomeni, da smo vrhunske strokovnjake izgubili na poti. Ne, nasprotno, prizadevala si bom njihova znanja in njihovo jasno izraženo pripravljenost pomagati vključiti v strokovne svete, ki jih bom oblikovala kot predsednica Vlade. To ne bodo debatni klubi, ampak resne projektne skupine, ki bodo segle čez meje enega samega resornega ministrstva. Kot predsednica Vlade imam ta privilegij, da lahko spremljam horizontalne politike več resorjev in iščem ter vztrajam na njihovih povezavah in prepletih. Poleg ekonomskega so vsaj še tri področja, na katera bom posebej pozorna. Prvo je položaj mladih, tako v izobraževalnem procesu kot v postopkih prvih zaposlitev in pridobivanja osnovnih pogojev za načrtovanje mladih družin. Navsezadnje smo najmlajša vladna ekipa doslej – v povprečju smo stari 45 let.

Drugo so vlaganja v raziskave in razvoj, in to na vseh področjih družbenega življenja – od univerzitetnih raziskovalnih ustanov in inovativnih podjetniških pobud do umetniške kreativnosti in novih oblik demokratičnega odločanja. Kriza nas vse skupaj sili, da iščemo nove rešitve, a če država s spodbudami in investicijami ni sposobna pomagati pri njihovem načrtovanju in prvih korakih, tedaj prepogosto ostajajo v predalih ali v glavah. Tretje je vloga žensk v družbenem življenju. Naš čas prihaja. Z žensko emancipacijo dajemo zgled za reševanje mnogih družbenih vprašanj, saj iz razlike delamo prednost, ki bogati obe strani, ne pa predmet spora ali celo spopada. To lekcijo že nevarno socialno in generacijsko razslojena Slovenija še kako potrebuje, tako v družinski politiki kot v boju z brezposelnostjo, tako v dostopnosti do izobraževalnega procesa kot v uživanju zaslužene pokojnine.

Za realizacijo naših skupnih koalicijskih prioritet smo že popravili zakon o vladi, za pravkar omenjene prioritete pa bom tudi sama uvedla nekatere novosti v delu kabineta predsednice vlade. Naj zato to dvoje povežem v skupno predstavitev. S ponovno ustanovitvijo Ministrstva za kulturo in z vrnitvijo tožilstva nazaj na pravosodje nismo le popravili dveh očitnih napak prejšnje vlade, ampak hočemo pokazati, da sta pravna država in kultura ključni razsežnosti sodobne demokratične družbe. Na eni strani se morajo ljudje zanesti, da obstaja povsem neodvisna pravosodna veja oblasti, pred katero smo res vsi enaki, nihče privilegiran in nihče onstran zakona. Na drugi strani pa je ravno zaradi te temeljne pravne varnosti mogoče, da v družbi poteka nezaustavljiv, odprt in kritičen dialog o prav vseh razsežnostih našega razvoja. Tudi zato smo prvotno omembo civilne družbe z Ministrstva za kulturo premaknili v kabinet predsednice Vlade, kjer bo državni sekretar za državljanske pobude ne le spremljal in sprejemal pobude, ampak bo imel zadostna pooblastila, da bo lahko najboljše pobude pomagal razvijati v konkretne, izvedljive projekte. Ne gre za še eno odprto linijo za sporočila vladi, prepogosto brez odgovora in brez odgovornosti, ampak po zgledu nekaterih skandinavskih držav za konkretno vladno, medministrsko pomoč pri realizaciji najboljših pobud. To bo le eden od načinov ponovnega odprtja oblasti do lastnih državljanov in državljanek.

Najboljši način odpiranja vrat so parlamentarne volitve. Naj na tem mestu ponovim zavezo, ki sem jo dala že ob prvem nastopu in ki sem jo vmes, podkrepljeno še s tremi podpisi koalicijskih partnerjev, zapisala v naš dogovor. Zavezujem se, da bom v roku enega leta vložila v Državni zbor Republike Slovenije zaupnico in tako preverila podporo naši vladi. Kdor že danes postavlja pod vprašaj mojo odločenost, da bom to storila, me ne pozna dovolj! Res

je, da smo pred 16 meseci zmagali na volitvah in da se je za trenutek zdelo, da ta naša današnja koalicija že obstaja, a vmes je ta čas nepovratno minil in ne da se dvakrat stopiti v isto reko. Mandat vlade brez demokratičnih volitev je nujno omejen mandat. Nismo pred enim letom, ampak je eno leto pred nami. V tem enem letu se lahko okrepijo mnoge nove in tudi stare sile, toda naša, vladna, odgovornost je drugje – da okrepimo zaupanje pri ljudeh, da velja iti na volitve in da je mogoče izbrati najboljše in vplivati na spremembe na boljše.

To lahko storimo z ustreznimi popravki volilne zakonodaje, še veliko bolj pa z odgovornim in transparentnim delom. V teh prizadevanjih ne bomo sami, saj gredo priporočila Evropskega parlamenta vsem državam članicam pred volitvami v Evropski parlament prihodnje leto prav v smeri dviga volilne udeležbe. Zaskrbljujoče je, da je na zadnjih volitvah v Evropski parlament po vsej Evropi povprečno volilo le 43 % ljudi. Manj kot polovica odloča o pravicah in dolžnostih, ki zadevajo nas vse. To moramo spremeniti. Zato je Evropski parlament že leta 2012 sprejel resolucijo o predvidenih majskih volitvah leta 2014. V njej med drugim poziva, naj bo čim več članov nove komisije izbranih izmed poslancev Evropskega parlamenta, da se bo odrazilo ravnotežje med obema zakonodajnim telesoma, prihodnjega predsednika komisije pa poziva, naj bosta v naslednji komisiji uravnoteženo zastopana oba spola. Evropski parlament je po novih pravilih odgovoren tudi za izbor predsednika komisije. Predlagajo ga voditelji držav in vlad, ki sodelujejo v Evropskem svetu, v svojih predlogih pa moramo upoštevati rezultate evropskih parlamentarnih volitev.

Zakaj ta moj ovinek preko evropskih volitev? Zato, ker nas družijo ista želja po večji participaciji državljanov in državljanek na volitvah. Zanje volivci zahtevajo močnejši vpliv, boljšo preglednost in jasnejše informacije. Eden od kriterijev, po katerih bo mogoče ocenjevati delo naše vlade, je zato paradoksalno tudi ta, koliko volivcev nam bo ob uresničitvi naše enoletne zaveze uspelo pritegniti na volišča. S tem, spoštovani poslanci in poslanke, prihajam do bistva mojega današnjega nastopa. Zakaj se vse to sploh gremo? Ne zato, kot nam očitajo nekateri, da bi vam, do včeraj kolegom, ohranjali mandat. Tudi ne zato, kot pravijo drugi, ker bi hoteli samo rušiti vlado Janeza Janše. Ne. Gremo se zato, ker najtrdneje verjamemo, da se prav v vsakih, še tako težavnih zgodovinskih okoliščinah skriva možnost novega, boljšega. Ključno pri tem je, da nam ne bo uspelo, če bomo samo proti. Graditi moramo pozitivno alternativo krizi.

Zato boste v podrobnostih koalicijskega dogovora v resornih politikah našli mnoge alternativne prakse, od socialnega podjetništva do energetske obnove stavb, od pametne rabe obnovljivih virov energije do novih podjetniških spodbud, od spodbujanja razvojne specializacije posameznih občin do alternativnih načinov reševanja sodnih sporov. Velika napaka bi bila, če bi naš omejen protikrizni mandat videli le kot gašenje požarov. Nočemo biti gasilci, saj tudi požigali in podžigali nismo. Hočemo biti tisti, ki gradimo, saj nam edino iskanje novih rešitev lahko pomaga iziti iz starih težav. A tako kot se sami ne bomo negativno naslavljali in naslanjali na odhajajočo vlado, ampak uresničevali pozitivne alternative, bi bilo enako pogubno za vse nas, če bi pri ljudeh želi le negativizem. Zato smo kot našo prvo prioriteto postavili umiritev političnih strasti in ponovno uveljavitev strpnega socialnega dialoga.

Tudi danes, spoštovani državljanke in državljani, s tega mesta ponovno apeliram zanj – za spoštovanje sogovornikov, za dajanje priložnosti, za načelo upanja, ne vnaprejšnjega nezaupanja. Vem, da ne bo miru. Ne more biti, ker je čas tak in svet tudi. A med nemirom, ki je ustvarjalen nemir, spodbuden, četudi težak in napet nemir, ter med begajočim, tesnobnim nemirom, ki krči in mrtviči, je razlika kot med dnevom in nočjo. Z vsemi močmi si bom prizadevala, da bo naša vlada vlada ustvarjalnega nemira, ki si ne bo obotavljala stvari naslavljati s pravimi imeni, ne bo pa se nikoli zatekala k praznemu besedičenju ali sovražnemu govoru. Tudi v teh dneh, ko sem se dobivala s kandidati in kandidatka za ministre oziroma ministrici, je bilo za prav vse pogovore značilno dvoje – zavedamo se težavnosti položaja, a pred seboj vidimo jasne cilje. Naj vam jih zato skupaj z ministrskimi imeni podrobneje predstavim.

Dr. Uroš Čufer kot minister za finance prevzema najbolj tvegan položaj v vladi, zaradi česar je tudi iskanje trajalo najdlje. Dovolj dobro poznam proračun, da sem na tem mestu lahko zahtevala strokovnjaka za bančništvo. Če bo po eni strani proračunski primanjkljaj znižan z racionalizacijo javne porabe, ga bo na drugi strani žal povečala intervencija za sanacijo bančnega sistema in pomoč gospodarstvu. Ta sanacija je naša nuja in prednostna naloga. O tem smo si edini tako z ekonomisti kot z gospodarstveniki. Brez tega preprosto ne bo ne stabilnega poslovnega okolja ne zaupanja ljudi. Od ministra pričakujem takšno konsolidacijo javnih financ, da ne bo zniževala gospodarske rasti. O holdingu sem že govorila, pomembno pa se mi zdi še enkrat poudariti, da bo holding upravljavec našega premoženja na enem mestu, lastnik premoženja pa ostane država.

Mag. Stanko Stepišnik bo kot minister za gospodarski razvoj in tehnologijo skrbel za večjo odpornost slovenskega gospodarstva na učinke ekonomske in finančne krize. V ta namen načrtujemo shemo pomoči malim in srednjim podjetjem z garancijskimi shemami in sredstvi za dokapitalizacije, sheme mikrofinanciranja za podporo inovativnim podjetjem in odpiranje novih delovnih mest, spodbude za internacionalizacijo poslovanja mikro, malih in srednje velikih podjetij, olajšave na prispevke delodajalcev za nova delovna mesta in za prvo zaposlitev. Postopke potrjevanja potrebne razpisne dokumentacije za evropska sredstva želimo s sedanjega povprečja 6 do 9 mesecev skrajšati na ciljne 3 mesece. Cilj so nova zelena delovna mesta ter razvoj tistih gospodarskih panog, ki temeljijo na učinkoviti izrabi trajnih naravnih virov in naših primerjalnih prednosti, kot so les, geotermalna energija, morje in veter.

Igor Maher bo kot minister za infrastrukturo in prostor moral prednostno obravnavati projekte za oživitvev gospodarske rasti in izboljšanje kakovosti življenja. Zato bo moralo njegovo ministrstvo poenostaviti administrativne postopke in zakonodajo na energetskem, okoljskem in prostorskem področju pri umeščanju cestnih, železniških, pomorskih in energetskih objektov. Pri pospešenem črpanju kohezijskih sredstev bodo imeli prednost projekti, v katere bo vključen čim večji delež slovenskih dobaviteljev. Ključni projekti na tem področju so izgradnja hidroelektrarn na Savi, dokončanje projekta B6 v TEŠ, takojšnje nadaljevanje prestrukturiranja energetike v Zasavju, poglobitev morskega dna in podaljšanje drugega oziroma izgradnja tretjega pomola v Luki Koper, energetska sanacija stavb, vetrne elektrarne in gradnja turistične infrastrukture. Slovensko industrijo želimo razbremeniti z znižanjem cen električne energije za 10 %, prizadevali pa si bomo tudi za znižanje cen zemeljskega plina kot pomembnega primarnega energenta za potrebe slovenske industrije. S sprejetjem Nacionalnega programa razvoja javne železniške infrastrukture bomo določili prednostne cilje in naloge razvoja železniškega prometa. Zgrajenim stanovanjem bomo našli najemnike ali lastnike tako, da bomo zahtevali, da se vsaj tretjina stanovanjskega fonda v lasti bank, ki bodo deležne ukrepov za sanacijo, proda do konca leta 2013. Pri tem bomo dali poudarek reševanju stanovanjskega problema mladih družin.

Dr. Senko Pličanič bo kot minister za pravosodje nadaljeval z ukrepi za povečanje učinkovitosti sodišč z določitvijo merljivih ciljev, povečanjem pristojnosti predsednikom sodišč in njihove odgovornosti za kakovostno in učinkovito delo, poenostavitvijo procesne zakonodaje ter znižanjem stroškov sodišč s prenovo sistema brezplačne pravne pomoči. Za bolj racionalno organizacijo sodstva bomo predlagali vzpostavitev sodnega okrožja kot osnovne organizacijske enote. Analizirali bomo možnost ukinitve okrajnih sodišč ter možnost postopnega zmanjševanja števila sodnikov, krepili njihovo neodvisnost, strokovnost in učinkovitost. Spodbujali bomo alternativno reševanje sporov z razširitvijo možnosti uporabe zunajsodne in sodne mediacije ter arbitraže in poenostavili ureditev odvzema protipravno pridobljenega premoženja.

Tomaž Gantar bo kot minister za zdravstvo moral interventno ukrepati za stabilizacijo javne zdravstvene blagajne, z Zakonom o zdravstveni dejavnosti pa jasno ločiti javno od zasebnega zdravstva. Čaka ga vzpostavitev mreže javne zdravstvene službe in krepitev zdravstvenega varstva na primarni ravni z nadaljevanjem uvajanja referenčnih in učnih ambulant. Pripraviti bo moral tudi strategijo javnega zdravja s poudarkom na preventivnih

programih in promociji zdravega načina življenja ter sistemske ukrepe za povečanje finančne vzdržnosti sistema zdravstvenega varstva s spremembo Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.

Dr. Gregor Virant bo imel kot minister za notranje zadeve in javno upravo vrsto zahtevnih nalog. Na notranjih zadevah bo moral zagotoviti organizacijske, kadrovske in materialne pogoje za učinkovit pregon gospodarskega kriminala in korupcije, policijske uprave in postaje pa bolj usmeriti v zagotavljanje varnosti in ne v povečevanje količine represivnih ukrepov. Na področju javne uprave ga čaka odprava administrativnih ovir in poenostavitev okolja za razvoj gospodarstva, vključno s prenovo VEM fizičnih in spletnih točk za učinkovito podporo malim in mikro podjetjem. Z uvedbo ciljnega vodenja in sistema merjenja učinkovitosti, prenovo upravne statistike ter racionalizacijo in optimizacijo uprave z uvedbo upravnih centrov lahko izboljšamo delo javne uprave kot servisa državljanov, na področju e-uprave pa Slovenijo vrnemo v sam evropski vrh. Poslovno nepotrebne nepremičnine, katerih upravljavci so državni organi, bomo prenesli na občine za razvojne namene ali odprodajo, občinam pa zagotovili finančno stabilnost in racionalizirali njihovo poslovanje, da bodo lahko servisirale vse finančne obveznosti, ki izhajajo iz zakonsko določenih dejavnosti. Spodbujali bomo specializacijo razvojnih usmeritev občin glede na naravne danosti, kulturno dediščino, kulturno krajino in geostrateški položaj regije. S tem lahko pomembno zmanjšamo regionalne razlike v razvitosti Slovenije, pri čemer bo to osnovno vodilo državnih razvojnih prioritet. Za delovanje nevladnega sektorja bo treba spremeniti nekaj zastarelih zakonov in sprejeti nov zakon o nevladnih organizacijah, ki bo opredelil pojem nevladne organizacije in status delovanja v javnem interesu kot temeljne podlage za javno financiranje programov in projektov.

Tudi dr. Anja Kopač Mrak bo imela kot ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti veliko področij. Ključna prednostna naloga njenega ministrstva so zagotovo ukrepi za zniževanje stopnje brezposelnosti. To bo mogoče doseči z razvojem socialnega podjetništva, spodbujanjem zaposlovanja ranljivih skupin, mladih, iskalcev prve zaposlitve, in starejših, a tudi z ukrepi proti sivi ekonomiji in delu na črno ter z učinkovitejšim nadzorom trga dela in reformo inšpekcijskega nadzora z ostrejšimi sankcijami za kršitelje delovnopravne zakonodaje. Proučili bomo možnost oblikovanja odpravninskega sklada in sklada za začasno nezaposlene ob upoštevanju javnofinančnega stanja in obremenitev delodajalcev in delojemalcev. Ob sprejetju in uveljavitvi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju je prišlo do zvišanja prispevkov na področju prostovoljnega pokojninskega in zdravstvenega zavarovanja. Zaveza ministrstva je bila, da v zakonodajni postopek vloži novelo ZPIZ, v kateri bo zagotovljeno postopno zviševanje prispevka. Urediti bo treba tudi področje štipendiranja ter pripraviti resolucijo o družinski politiki, na področju invalidske politike pa zakonsko urediti osebno asistenco.

Mag. Dejan Židan ima kot prihodnji minister za kmetijstvo in okolje za strateški cilj v kmetijstvu povečanje proizvodnje kakovostne, varne in cenovno konkurenčne hrane ter zagotavljanje delovnih mest v kmetijstvu, proizvodnji hrane in gozdarstvu, pri okoljski politiki pa vzpostavitev nizkoogljičnega in z naravnimi viri skrbnega gospodarstva, ohranjanje biotske raznovrstnosti, dobrega okoljskega stanja voda in zraka ter zmanjšanje škodljivih učinkov nastajanja odpadkov. Zato med njegovimi nalogami najdemo Program razvoja podeželja za obdobje 2014–2020, zaščito kmetijskih zemljišč z določitvijo trajno varovanih kmetijskih zemljišč ter izboljšanje upravljanja s kmetijskimi in gozdnimi zemljišči v državni lasti, promocijo slovenske hrane in podporo lokalnim prehranskim sistemom ter prednostno usmerjanje nabave hrane javnih zavodov v lokalno oskrbo. Izboljšati nameravamo izkoristek gozda kot najbogatejšega naravnega vira v Sloveniji in spodbuditi oživitev lesnopredelovalne industrije ter vzpostavitev gozdno-lesne verige. Pospešiti bo moral izvedbo projektov okoljske infrastrukture in črpanje sredstev EU za te namene, za učinkovitejše upravljanje z vodami izvesti reorganizacijo področja vodarstva, začeti s pripravo projektov za zagotavljanje poplavalne varnosti in pospešiti postopke podeljevanja koncesij in vodnih dovoljenj za rabo vode. Vse razvojne dokumente bomo načrtovali tako, da bo zeleni trajnostni razvoj ključna

horizontalna vsebina sektorskih politik in ukrepov ter s tem sledili ciljem splošnega okoljskega akcijskega programa Evropske unije do 2020.

Dr. Jernej Pikalo kot prihodnji minister za izobraževanje, znanost in šport ve, da je ključni predpogoj razvoja slovenske družbe enakih možnosti javno šolstvo, zato bo v ospredju skrb za kakovosten ter vsem dostopen sistem vzgoje in izobraževanja, ki naj zagotovi avtonomno in svetovnonazorsko nevtralno okolje, učečim pa omogoči poln razvoj sposobnosti, inovativnosti in ustvarjalnosti. V dialogu s strokovno javnostjo bo moral pripraviti vizijo razvoja predšolske dejavnosti s ciljem čim večje vključenosti v organizirane oblike javne predšolske vzgoje, zlasti otrok iz socialno manj spodbudnih okolij ter družbeno deprivilegiranih skupin. Visokošolskim zavodom dolgujemo stabilno financiranje, iz javnih sredstev pa bomo sofinancirali le tiste programe zasebnih visokošolskih zavodov, ki zapolnjujejo vrzeli v programih javnih zavodov oziroma zagotavljajo presežno kakovost izvajanja. Spodbudili bomo smiselno revidiranje sistema kriterijev kakovosti znanstvenoraziskovalnega dela med raziskovalnimi področji. Na področju športa bomo spodbujali množični šport kot način zdravega življenja ter vključenost vrhunskih športnikov v programe, namenjene športni vzgoji otrok in mladine. Nacionalni program športa v Sloveniji bo med drugim ustvaril prožnejše upravljanje ukrepov na področju športa v državni upravi, s spremembo Zakona o športu pa bi radi dali več pristojnosti civilni športni sferi pri upravljanju slovenskega športa.

Karl Erjavec bo še naprej zunanji minister. Prizadeval si bo za ohranitev in nadgradnjo odličnih odnosov z vsemi sosedami, z vključitvijo Zahodnega Balkana v evroatlantske integracije pa se bo uresničil tudi vitalni interes Republike Slovenije, pri čemer mora biti eden od ključnih elementov tega procesa polno spoštovanje zavez, zapisanih v sporazumu o nasledstvu nekdanje SFRJ. Ministrstvo za zunanje zadeve si bo s svojo mrežo diplomatskih predstavništev in konzulatov ter z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo, Javno agencijo Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, inovativnosti, razvoja, investicij in turizma, in Gospodarsko zbornico Slovenije prizadevalo za bolj učinkovito uveljavljanje interesov slovenskega gospodarstva v svetu. S kariernim diplomatskim sistemom bomo zagotovili nadaljnjo profesionalizacijo slovenske diplomacije, obstoječega obsega mreže DKP pa ne bomo zmanjševali na račun učinkovitega delovanja slovenske zunanje politike.

Dr. Uroš Grilc je kandidat za vodenje ponovno ustanovljenega Ministrstva za kulturo. Ima odlične izkušnje s posodobitvijo javnih zavodov z večjo odgovornostjo vodenja, upravljanja in nadzora, ob sočasnem zmanjševanju vloge države v organih upravljanja. Nevladnim organizacijam in samozaposlenim s področja kulture bo skozi strukturiran dialog z omogočanjem prostorskih in finančnih pogojev za delo moral znati zagotoviti enakopravnejše pogoje za kakovostno ustvarjanje. Nacionalni program za kulturo do leta 2016 bo jasneje določil strategijo, cilje in prednostne naloge kulturne politike, čas in način za njihovo uresničitev, finančne posledice ter tudi kazalce uspešnosti. Med prihodnjimi poudarki bodo sodelovanje med kulturnimi in izobraževalnimi zavodi, mreženje ustvarjalcev in ustanov, kreativne in kulturne industrije ter kulturna diplomacija. Sprejeti bo treba še Nacionalni program za jezikovno politiko 2012–2016 in tako posodobiti medijski zakon, da bo spoštovana avtonomija novinarskega poklica in zaščiten javni interes ter pravica državljanov in državljanov do obveščenosti ter dostopnosti vsebin.

Roman Jakič, kandidat za ministra za obrambo, bo moral pri razvoju obrambnega sistema upoštevati javnofinančno stanje in znotraj tako omejenih okvirov zagotavljati obrambno sposobnost in delovanje sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter izpolnjevanje mednarodnih zavez na podlagi 5. člena Severnoatlantske pogodbe. V takšnih okoliščinah bo moral optimizirati civilni in vojaški del obrambnega sistema, nadaljevati s profesionalizacijo Slovenske vojske, preučiti njene zmožnosti za izvajanje Strategije sodelovanja Republike Slovenije v mednarodnih operacijah in misijah ter z mednarodnim obrambnim in vojaškim sodelovanjem racionalizirati njene zmogljivosti glede oborožitve in opreme. Pomembna naloga je tudi nadaljnja krepitev prostovoljnosti in solidarnosti v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Najmlajša članica Vlade Tina Komel bo ministrica brez resorja, zadolžena za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu. Naj ob tej priložnosti povem, da niti na eno kritiko mojih kandidatk in kandidatov nisem reagirala, tokrat pa želim narediti izjemo. Rada bi prejšnji ministrici gospe Ljudmili Novak povedala, kako nedopustno in onstran vseh civilizacijskih standardov je tisto, kar se ji je zareklo glede Tine Komel. V sosednji državi, bodoči članici Evropske unije, je zaradi podobne opazke gorečnega o aktualnem ministru reagirala pravna država, ta gorečnejši pa se je tudi javno opravičil. Zato vam javno povem, da v moji vladi nikoli, ampak res nikoli ne bomo nikogar ocenjevali po rodu, temveč po tem, kaj in kako dela!

Delo Tine Komel bo graditev partnerskega odnosa s Slovenci v zamejstvu in po svetu brez ideoloških razlik, tako z ohranjanjem in razvijanjem jezikovne in kulturne identitete kot tudi gospodarskega sodelovanja. Posebno skrb bo namenjala delu z mladimi ter izvajanju vrste mednarodnih pogodb, ki definirajo status in pravice slovenskih manjšin v zamejstvu, in aktivno delovala na bilateralni ravni v zvezi s pripravo pravnih aktov o statusu in pravicah slovenskih manjšin v zamejstvu. Dovolite, da ob tej priložnosti posebej izpostavim, da bomo koalicijski partnerji spoštovali z ustavo Republike Slovenije in mednarodnimi pogodbami zagotovljene pravice pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti in si prizadevali za nadgradnjo obstoječe zakonodaje na tem področju še posebej z vidika preglednosti in učinkovitosti uresničevanja zagotovljenih pravic oziroma ohranjanja in razvoja identitete obeh narodnih skupnosti.

Spoštovani poslanke in poslanci, to je moja vladna ekipa, optimalna v danem trenutku. Več o njihovih življenjskih in kariernih poteh lahko preberete v pisnih predstavitvah, ki sem jih z uradnim predlogom razdelitve resorjev posredovala v Državni zbor. V preteklih dveh dneh so se vsi predstavili na pristojnih parlamentarnih odborih, kjer ste jih imeli priložnost ne le osebno spoznati, ampak se tudi seznaniti z njihovimi poglobljenimi premisleki o politikah, ki jih bodo vodili v svojih resorjih. O vsem so dovolj neizprosno poročali tudi mediji, tako da so ministrice in ministri danes do zadnje podrobnosti znani tudi širši slovenski javnosti. Iskreno upam, da bodo na današnjem glasovanju dobili vašo podporo.

V ekipi smo tri ženske, trije magistri in šest doktorjev znanosti. Dovolj smo stari, da vemo, kako se svet vrti, in dovolj mladi, da še vedno verjamemo, da ga lahko spremenimo. Spreminjati ga ima smisel le na bolje. Če ne gre, je bolje, da ga pustimo pri miru. V veliko čast in ponos mi bo, da bom lahko vodila takšno ekipo. Prizadevala si bom tistim sobesedam od zadnjič dodati še eno, morda najtežjo – soglasje. Ob upoštevanju vsakega posamičnega, izkušenega in strokovnega, tudi političnega glasu, in ob vsem mnogoglasju aktualnega kriznega trenutka si želim, da bi znali v Vladi najti tisto spodbudno soglasje, ki nam bo omogočilo, da ubrano delamo in zbrano opravljamo odgovorno in težko nalogo.

Naj ob tej priložnosti izrazim željo in pripravljenost, da ob ključnih rešitvah, ki zadevajo našo skupno prihodnost, zmoremo dovolj preudarnosti, da sežemo čez mejo koalicije in opozicije. Prizadevala si bom za takšne rešitve, ne zaradi prihodnjih koalicij, ampak zaradi koalicije za prihodnost. Ko sem zadnjič prisegla, sem zelo resno in iskreno mislila, da bom spoštovala ustavni red, ravnala po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi delovala za blaginjo Slovenije. S takšno zavezo sem koordinirala nastajanje našega dogovora, s takšno zavezo v mislih sem sestavljala vladno ekipo in s takšno zavezo prihajam danes pred vas s kompletno vladno ekipo in jo priporočam za vaše zaupanje. Razumeli ga bomo kot veliko spodbudo, upravičili pa lahko edino s skrbnim upravljanjem naše dragocene dežele, domovine in države, evropske Slovenije. Zanj gre, zanj in za vse njene državljanke in državljane. Njim smo odgovorni.

Spoštovani kolegice in kolegi, iskrena hvala za vašo pozornost in zaupanje.